

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

169

Vragen van het lid **Poppe** (SP) aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de dumping van Nederlands afval in Polen. (Ingezonden 3 september 2009)

1
Hoe lang bent u al op de hoogte van de berg afval in Malczyce?¹ Is het bericht waar dat het ontvangende bedrijf direct al bij de eerste partij aan de bel trok over de foutieve samenstelling? Zo ja, waarom is het transport dan toch doorgegaan en waarom heeft u niet eerder onze troep daar opgeruimd?

2
Waaruit bestaat die 4000 ton afval achter de kerk en wie dumpte de troep daar? Hoeveel en welke partijen zijn bij deze malafide praktijk betrokken geweest?

3
Waarom geeft u toestemming om Nederlands afval helemaal naar Polen te slepen? Is er voor dit afval geen verwerkingscapaciteit in Nederland?

4
Wie is verantwoordelijk voor het terughalen van het afval en voor het betalen ervan? Is voor het terughalen van dit afval een borgstellingkrediet bedongen en wie staat daarvoor garant?

5
Op welke wijze heeft handhaving plaats gevonden als 4000 ton afval, niet gedekt door een exportvergunning via 800 transporten in Polen terecht kan komen?

6
Waar is de overige 16000 ton afval gebleven die op grond van de beschikking in Polen verwerkt zou worden? Is dit conform de regels nuttig toegepast in de cementoven? Zo nee, waarom niet?

7
Bent u na deze zoveelste afvalaffaire bereid de malafide afvaljongens aan te pakken door verscherping van de regels en daadwerkelijke fysieke controle en malafide praktijken af te straffen door intrekking van vergunningen en hoge boetes? Zo nee, waarom niet?

8
Wanneer worden de bewoners van Malczyce verlost van de stinkende troep? Wie gaat dat betalen?

¹ Radio 1, 28 augustus 2009: «Nederlands afval in Polen moet worden opgeruimd» <http://www.radio1.nl/contents/7948-nederlands-afval-in-polen-moet-worden-opgeruimd>

Antwoord

Antwoord van minister **Cramer** (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) (ontvangen 30 september 2009)

1
Op 21 november 2008 heeft SenterNovem van de Poolse autoriteit een brief ontvangen over de illegale overbrenging door de afvalmakelaar ND-Recycling van afval naar Polen en het verzoek om op grond van de EG-Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA) er voor te zorgen dat binnen 3 weken alle afval zou zijn teruggehaald. Deze zaak kwam bij de Poolse autoriteit onder de aandacht doordat drie vrachtwagens die de betreffende afvalstoffen vervoerden onderweg in Polen werden gecontroleerd. Van het ontvangende bedrijf is noch bij het eerste transport noch bij latere transporten, rechtstreeks dan wel via de Poolse bevoegde autoriteit, enig bericht ontvangen dat het afval niet voldeed aan de door de Poolse autoriteiten gestelde voorwaarden over onder meer de grootte van de delen afval.

Nadat de Poolse autoriteit de transporten had onderschept, is men gaan controleren wat er met de eerdere transporten is gebeurd. Het bleek dat reeds 3760 ton (ca. 4700 balen) was overgebracht en opgeslagen in Malczyce.

2
De afvalstoffen zijn afkomstig van de sortering van niet-gevaarlijk en gesorteerde deelstromen van huishoudens en (industriële) bedrijven. De samenstelling van de

afvalstoffen is (opgave van de kennisgever):
Papier en karton (39,15 massaprocent van de totale hoeveelheid afvalstoffen);
Kunststoffen (56,84 massaprocent van de totale hoeveelheid afvalstoffen);
Metalen (0,87 massaprocent van de totale hoeveelheid afvalstoffen);
Textiel (1,21 massaprocent van de totale hoeveelheid afvalstoffen);
Organisch (GFT) (1 massaprocent van de totale hoeveelheid afvalstoffen);
Inert (0,27 massaprocent van de totale hoeveelheid afvalstoffen);
Rest (niet nader te specificeren) (0,68 massaprocent van de totale hoeveelheid afvalstoffen).
De producent van het afval is Essent Milieu Noord B.V. te Wijster. Op kennisgeving NL201867 heeft de afvalmakelaar ND-Recycling te Stadskanaal het afval laten overbrengen naar de lokatie in Malczyce in Polen. Er is geen kennis dat andere partijen bij de zaak betrokken zouden zijn.

3
De EVOA geeft het procedurele kader voor het overbrengen van afvalstoffen. De EVOA geeft ook de bezwaargronden die kunnen worden ingeroepen bij overbrenging voor verwijdering en nuttige toepassing. Het Landelijke afvalbeheerplan (LAP) geeft het beleid.
Het al dan niet aanwezig zijn van verwerkingscapaciteit in de lidstaat van verzending valt niet onder de in de EVOA genoemde bezwaargronden. Het feit dat het afval ook in Nederland had kunnen worden verwerkt is voor Nederland derhalve geen reden om de overbrenging te weigeren.

4
Primair is de kennisgever verantwoordelijk voor het terughalen van het afval indien sprake is van een illegale overbrenging, alsmede voor de financiering daarvan. Indien de kennisgever een geregistreerde handelaar of makelaar is en deze om wat voor reden dan ook in gebreke blijft, is op grond van de EVOA de oorspronkelijke producent of inzamelaar van het afval aangewezen het afval terug te halen en de financiering daarvan te verzorgen. Enkel indien niemand kan worden aangesproken zal de lidstaat van verzending zelf voor terugname moeten zorgen. De kennisgever is

verplicht voorafgaand aan de kennisgeving een borg te stellen ter dekking van de eventueel door de staat te maken kosten bij terugname. De kennisgever, in casu ND-recycling, heeft voor de onderhavige overbrenging een borg gesteld.

5
Voor de overbrenging van het afval van Wijster naar Polen is, zoals gezegd, een kennisgeving gedaan. Het systeem van kennisgeving houdt in dat er toestemming voor de overbrenging wordt verleend door zowel de bevoegde autoriteit van verzending als de bevoegde autoriteit van bestemming. Hierbij wordt schriftelijk onder meer getoetst welk afval het betreft en of de ontvanger het afval kan ontvangen. De controle op de overbrenging van afvalstoffen die onder kennisgeving worden overgebracht, is beperkt omdat het systeem van kennisgeving en borgstelling binnen de EU gewoonlijk goed werkt. De VROM-Inspectie is verantwoordelijk voor de handhaving van de EVOA. Zij werkt daarbij intensief samen met haar handhavingpartners. Op basis van risico-analyses worden keuzes gemaakt om de handhaving zoveel mogelijk te kunnen richten op de meest risicovolle afvalstromen, bedrijven en bestemmingen. Prioriteit in de handhaving van de EVOA wordt daarbij gegeven aan uitvoer van afval naar niet-Oesoland en nieuwe Lidstaten. Ook hierbij geldt echter dat het niet doenlijk is elk transport naar dergelijke landen te controleren. In het onderhavige geval is de overtreding pas na overbrenging aan het licht gekomen. Vanaf het moment dat de overtreding bekend is geworden spant VROM zich in om de afvalstoffen terug te laten komen naar Nederland door de verantwoordelijke bedrijven.

6
Essent zal de overige 16.000 ton onder eigen kennisgevingen hebben afgevoerd naar andere afnemers. Met betrekking tot de overbrenging naar Polen behoeft met deze 16.000 ton geen rekening te worden gehouden. Voor deze hoeveelheid is geen transportmelding gedaan onder de kennisgeving van ND-Recycling. Ook zijn er geen signalen dat deze partij op enig moment zou zijn overgebracht.

7
De regelgeving inzake overbrenging van afvalstoffen is zodanig dat illegale overbrenging adequaat kan worden aangepakt. Hiervoor staan de diverse betrokken partijen zowel bestuursrechtelijke als strafrechtelijke middelen ter beschikking. Een verscherping van de regels is niet nodig.
Zoals gezegd is de VROM-Inspectie verantwoordelijk voor de handhaving van de EVOA, waarbij zij intensief samenwerkt met haar handhavingpartners. De Douane en de politie nemen EVOA-controles integraal mee bij hun reguliere controles. Deze controles worden uitgevoerd op basis van risico-analyses opdat controles daar plaatsvinden waar de risico's het grootst zijn en er nalevingstekorten zijn. Daarnaast voert de VROM-Inspectie in 2009 een nalevingsproject uit dat zich specifiek op kunststofafval richt. Het doel van dit project is het vergroten van het nalevingsniveau van de EVOA door exporteurs van kunststofafval.

8
Zo spoedig mogelijk. Er lopen nu twee initiatieven parallel om een zo snel mogelijke terugname te bewerkstelligen. Essent is als primaire producent bezig haar verantwoordelijkheid te nemen en de afvalstoffen op haar kosten terug te nemen. Het is echter nog niet volledig duidelijk wanneer en hoe hieraan invulling zal worden gegeven. Het tweede initiatief is door mij in gang gezet. Ik ben een openbare aanbestedingsprocedure gestart waarbij partijen aan konden geven of ze voor mij deze afvalstoffen zouden willen terughalen en laten verwerken. Diverse bedrijven hebben zich inmiddels gemeld. Als Essent niet of niet snel genoeg handelt, dan zal ik één van deze bedrijven opdracht geven de afvalstoffen terug te halen. De kosten van het terughalen en verwerken worden deels door de financiële zekerheid gedekt en voor het overige zullen ze worden verhaald op Essent.
Op 16 september 2009 heeft Essent de kennisgeving voor het terughalen van het afval uit Polen per post toegestuurd aan SenterNovem.